

Kotkan-Haminan seudun strateginen yleiskaava

Ehdotusvaihe – kunnat 2/2018

Strateginen yleiskaava – keskeisiä tavoitteita

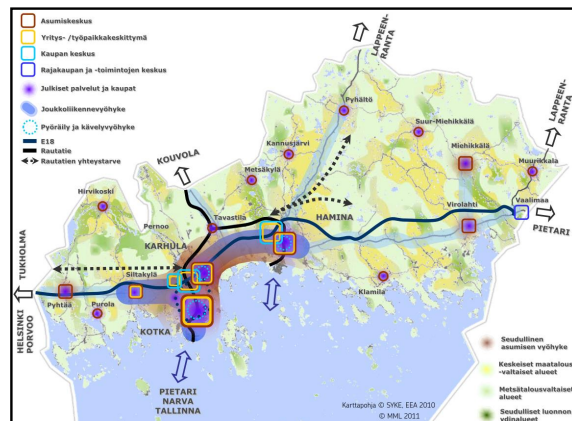
Strateginen yleiskaava – tavoitteita/lähtökohtia

- **Seudun kehityskuva taustalla**
- Yleiskaava tarkoittaa ja toteuttaa seudun kehityskuvaa 2040 (Kaakon suunta – seudun kunnat hyväksyneet 2012).
- Kehityskuva kuvaa kuntien yhteistä tahtotilaa seudun yhdyskuntarakenteen kehittämissuunnasta ja periaatteista pitkällä tähtäimellä
- . Seudun alue- ja yhdyskuntarakenteen 'iso kuva' on siten määritelty kehityskuvavaiheessa ja kehityskuvan linjaukset ovat keskeisiä yleiskaavan laatimisen lähtökohtia

• Seudun kehityskuvan tarkentaminen ja käytäntöön vieminen

- Juridinen perusta kehityskuvan toteuttamiselle
- Perusta kuntien maankäyttöpolitiikalle (kaavoitus ja maapolitiikka)
- Yhteisen päälinjan hakeminen, seudun tulevan rakenteen määrittely
- Seudulle strategisesti tärkeiden kohteiden yhtenäinen toteutuspolitiikka

*Seudun kehityskuva – Kaakon suunta
(hyv. kunnissa 2012)*

Kaupan ja elinkeinoelämän tarpeisiin vastaaminen

- Seudun elinkeinopoliittisten tavoitteiden toteuttaminen
- Teollisuuden ja tuotantoalueiden toimintaedellytysten sekä satamatoimintojen kehittäminen
- Olemassa olevien ja uusien elinkeinojen edistäminen
- E18-tiehen kytkeytyvien elinkeinoalueiden profilointi
- Innovatiivisten toimintamallien ja -ympäristöjen mahdollistaminen
- Monipuolisesti muunneltavia vaihtoehtoja → joustavuutta, reagointikykyä
- Kaupan sijainnin suuntaaminen ja ohjaus
- Logististen toimintaedellytysten kehittäminen
- Seudun kannalta tärkeiksi tunnistettujen kasvutoimialojen kehittämis-
mahdollisuuksien turvaaminen ja edistäminen: mm. cleantech ja bio-/kier-totalous;
matkailu ja siihen liittyen hyvinvointi ja terveys; logistiikka; ICT ja peliala.

Väestönkehitykseen varautuminen

- Väestönkehitykseen vaikuttaminen ja siihen varautuminen
- Alue- ja yhdyskuntarakenteen vaiheittaisen toteuttamisen suunnitteleminen, millä varmistetaan kaupunkiseudun vetovoimaisuutta ja kilpailukykyä lisäävien toimenpiteiden toteutuminen myös siinä tapauksessa, että väestönkasvu tai muu kehitys poikkeaa ennustetusta

Asumisen kehittäminen ja yhdyskuntarakenteen vaihtoehtojen tutkiminen

- Kasvun kestävä ohjaaminen
- Täydennysrakentamisen mahdollisuuksien tunnistaminen ja osoittaminen
- Maankäytön muutosmahdollisuuksien tunnistaminen ja ohjaaminen
- Kaupunkirakenteen tehokkuudesta ja keskustojen elinvoimasta huolehtiminen
- Houkuttelevan, riittävän ja erilaisiin tarpeisiin vastaavan tonttitarjonnan varmistaminen
- Viher- ja virkistysalueverkoston eheyden varmistaminen ja saavutettavuuden kehittäminen
- Vähähiilisen ja ekotehokkaan yhdyskunnan edistäminen (mm. energia-, liikenne- ja rakentamisratkaisut)
- Joukkoliikenteeseen tukeutuvan yhdyskuntarakenteen vahvistaminen
- Olemassa olevan palveluverkoston tukeminen ja verkostojen tehokas hyödyntäminen

Liikenteen sujuvuuden varmistaminen ja uusien yhteystarpeiden osoittaminen

- Päätieverkoston hyvän palvelutason ja kehittämisedellytysten turvaaminen
- Kestävien liikkumistapojen edistäminen (etenkin joukkoliikenne, pyöräily & kävely)
- Vesiliikenteen ja sen kehittämistarpeiden huomioiminen
- Matkailua ja virkistystä tukevien reittien ja niiden laatutekijöiden osoittaminen

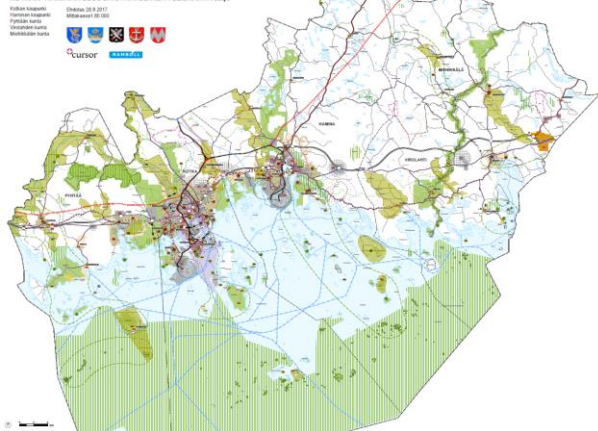
Maaseutumaisten alueiden kehittäminen

- Maaseudun erityispiirteiden ja mahdollisuuksien huomioiminen
- Olemassa olevien ja uusien maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen
- Maaseutumaiselle asumiselle houkuttelevien ja siihen soveltuvien vyöhykkeiden osoittaminen

Strateginen yleiskaava – kaavaprosessi

Seudun strateginen yleiskaava - kaavaprosessi

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2018
 Osoitus: 2018-2021
 Kunta: Kotka
 Kunta: Hamina
 Kunta: Kouvola
 Kunta: Naantali
 Kunta: Pori
 Kunta: Rauma
 Kunta: Satakunta
 Kunta: Uusimaa
 Kunta: Varsinais-Suomi
 Kunta: Etelä-Suomi
 Kunta: Keski-Suomi
 Kunta: Pohjois-Suomi
 Kunta: Lappi
 Kunta: Lapland

HYVÄKSYMIS- AIKATAULU Seutuvaltuusto (→ Kunnat)	YLEISKAAVAN VAIHE		Toteuttamishjelma
12/2015	Tavoitteet ja OAS Viranomaisneuvottelu	Yleiskaavan vi- reilletulovaihe	
2/2016	Vaihtoehtoasetelma	Yleiskaavan valmisteluvaihe	
	Kehittämismallit		
6/2016	Linjaratkaisu		
3/2017	Yleiskaavaaluonnos		
3/2017	Yleiskaavaaluonnoksen hyväksyminen kuntakohtaisesti nähtäville		
4/2017	Nähtäville asettaminen ja julkinen käsittely		
5/2017 – 9/2017	Palautteen käsittely Viranomaisneuvottelu	Yleiskaavan ehdotusvaihe	
10/2017	Yleiskaavaehdotus		
	Kuntakohtaiset asiakirjat (kaavakartta)		
	Yleiskaavaehdotuksen hyväksyminen kuntakohtaisesti nähtäville		
	Nähtäville asettaminen ja julkinen käsittely		
	Palautteen käsittely Kaavaehdotuksen tarkistaminen	Yleiskaavan hy- väksymis-vaihe	
2018	Yleiskaavan kuntakohtainen hyväksyminen		
KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA			

Strateginen yleiskaava – kaavan strateginen sisältö

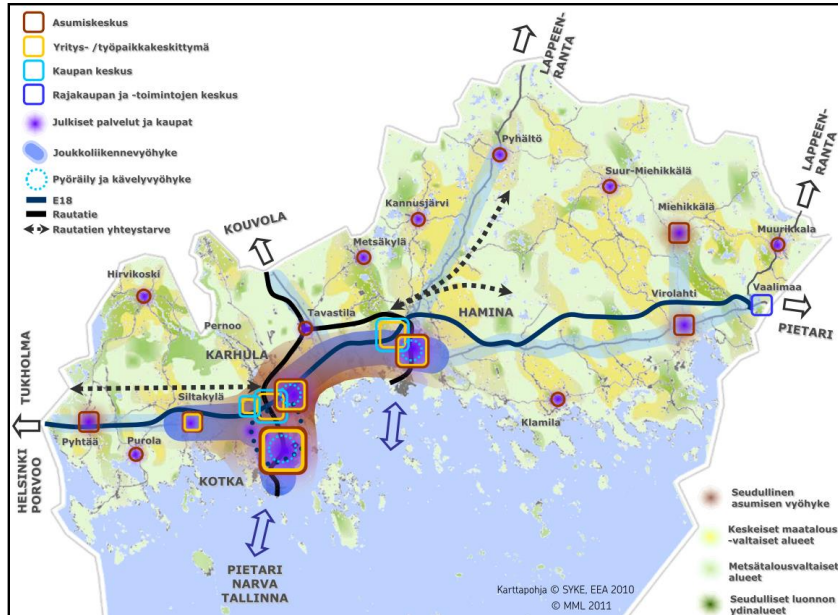
YLEISKAAVAN KESKEINEN STRATEGINEN SISÄLTÖ:

1. Yhdyskuntarakenne
2. Osa-alueiden erilaisuus ja vetovoima
3. Taajamien kehittäminen, joukkoliikennekäytävät
4. Elinkeinoelämä
5. Rantarata
6. Toteuttamisen vaiheistus

Kotkan-Haminan seudun strateginen yleiskaava

1. YHDYSKUNTARAKENNE

KASVU SISÄÄN PÄIN

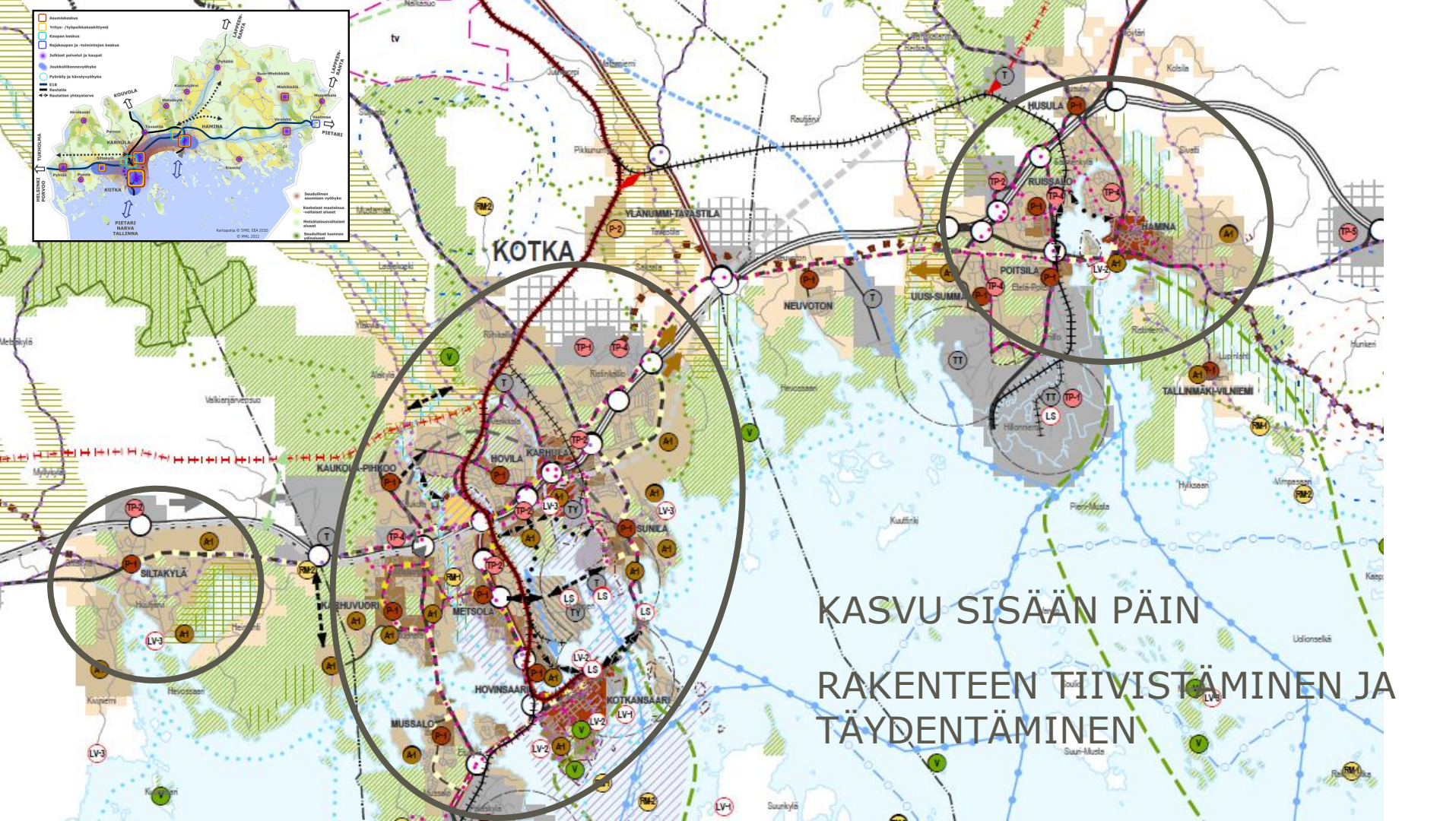
- Yleiskaava tarkentaa ja toteuttaa seudun kehityskuvaa 2040 (Kaakon suunta), jonka seudun kunnat ovat hyväksyneet vuonna 2012. → Seudun alue- ja yhdyskuntarakenteen 'iso kuva' on määriteltä kehityskuvavaiheessa.
- Kehityskuvan linjaukset ovat keskeisiä yleiskaavan laatimisen lähtökohtia.
  - "Maltillisen kasvun aikana maankäyttöä on kehitettävä mahdollisimman pitkälle nykyistä rakennetta ja monipuolisten liikkumismahdollisuuksien vyöhykkeitä vahvistaen."

1. YHDYSKUNTARAKENNE

KASVU SISÄÄN PÄIN

- Yleiskaavassa kasvun sijoittamisessa on ensisijaisesti pyritty nykyisen yhdyskuntarakenteen **tiivistämiseen ja täydentämiseen**.
- Samalla on pyritty vahvistamaan asutusta, palveluja ja työpaikkoja sisältävää, toiminnoiltaan **sekoittunutta kaupunkirakennetta** keskustoissa ja palvelukeskuksissa.
- Tavoitteena on ollut edistää ihmisläheisen, taloudellisen, kestävän ja ilmastonmuutosta hillitsevän yhdyskuntarakenteen syntymistä **suunnittelemalla maankäyttö tukemaan lähipalveluja, jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä**.

1. YHDYSKUNTARAKENNE

RAKENTEEN HARKITTU LAAJENEMINEN

- MERELLIYYS

- Kaupunkiseudun vetovoiman lisäämiseksi yleiskaavaratkaisussa on panostettu merellisen kaupunkiympäristön luomiseen mm. rantavyöhykkeen harkitulla ja monipuolisella käyttöönnotolla.
- Asukkaille tarjotaan sekä urbaania merikaupunkia että merellistä pientaloasumista lähellä peruspalveluja.
- Kaavamääräyksen varmistetaan, että uudet ja tiivistyvät asuinalueet voidaan toteuttaa riittävän tehokkaina kokonaisuuksina, jotta niille voidaan toteuttaa joukkoliikennetarjonta.

Kehityskuva:

"Ensisijaisesti vahvistetaan olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Jos yhdyskuntarakennetta on silti laajennettava, on

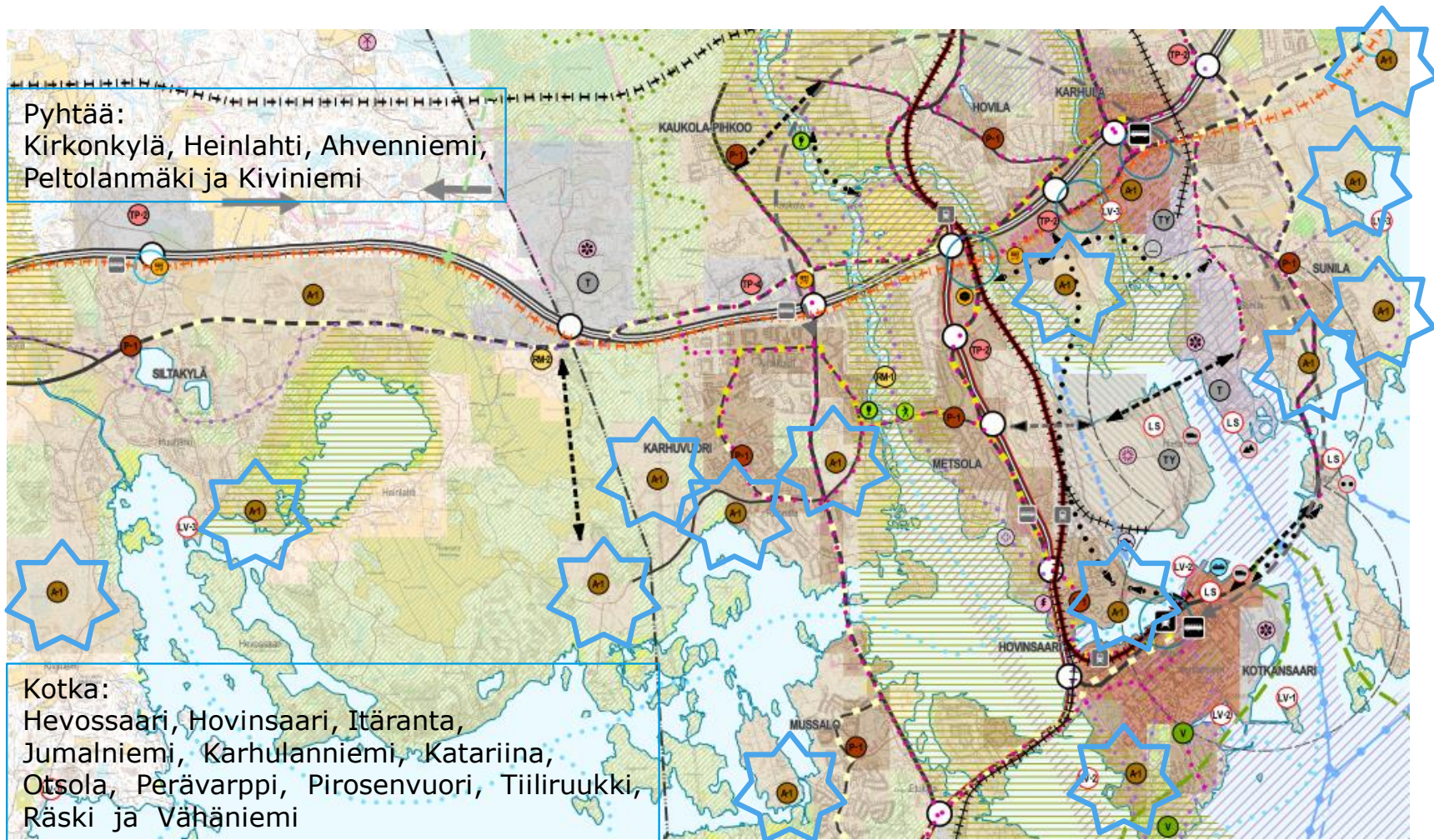
- laajennusalue toteutettava tarkkaan harkitusti*
- laajennusalueen toteutettava seudullista kokonaisuutta*
- laajennusalueella luotava edellytykset joukkoliikenteelle."*

Linjaratkaisu:

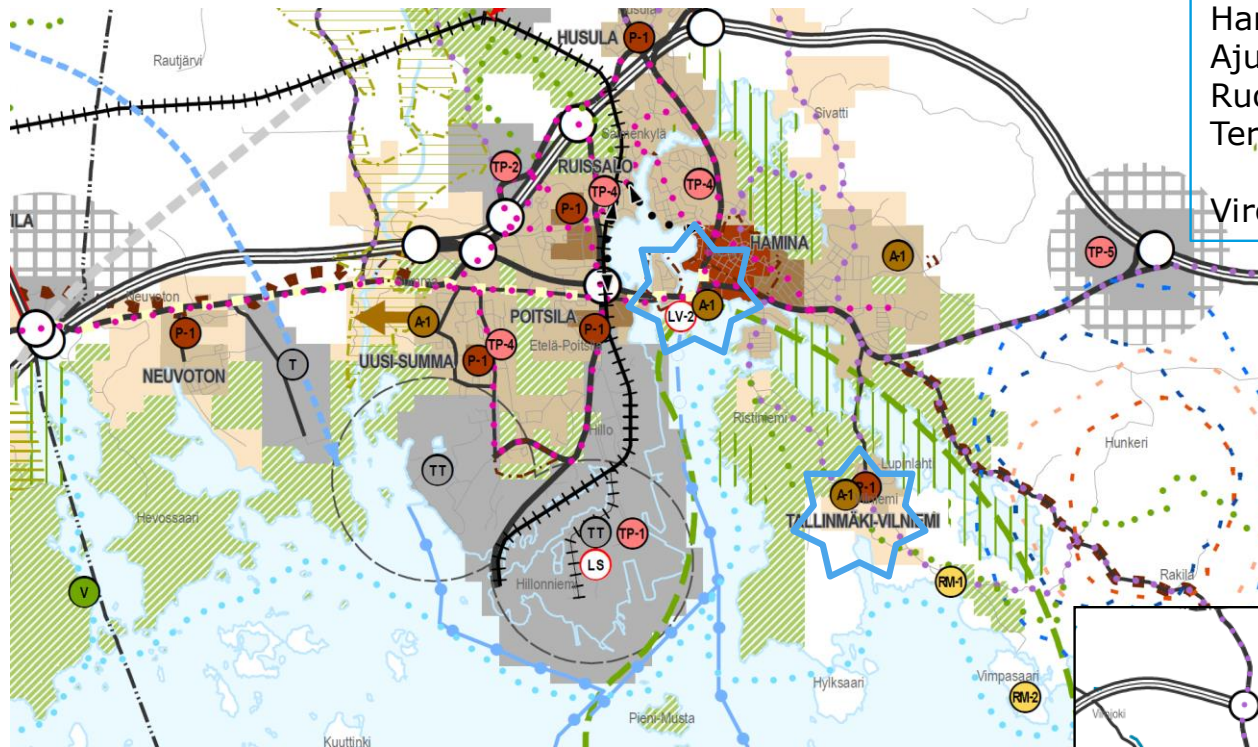
- "tuetaan **rantojen ja saariston vetovoimaan** perustuvaa yhdyskuntarakenteen kehittämistä."*
- "hyödynnetään **merellisyyttä ja jokivarret** erityisenä potentiaalina."*

Pyhtää:
Kirkonkylä, Heinlahti, Ahvenniemi,
Peltolanmäki ja Kiviniemi

Kotka:
Hevossaari, Hovinsaari, Itäranta,
Jumalniemi, Karhulanniemi, Katariina,
Otsola, Perävarppi, Pirosenvuori, Tiiliruukki,
Räski ja Vähäniemi

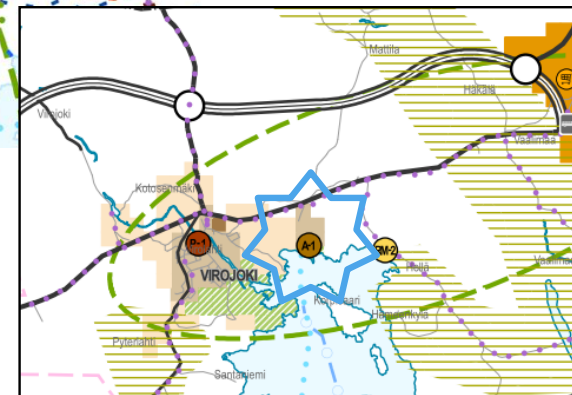

Hamina:
Ajuksenkallio,
Ruotsinkylä,
Tervasaari ja Vilniemi

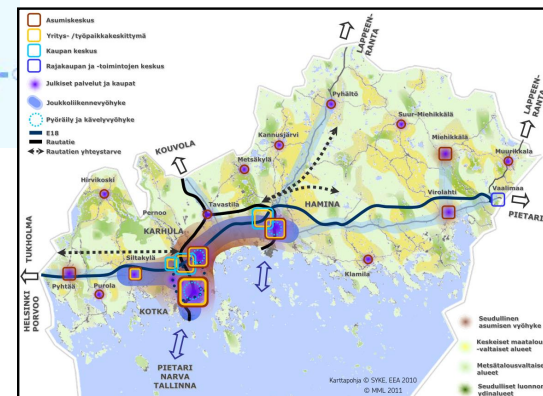
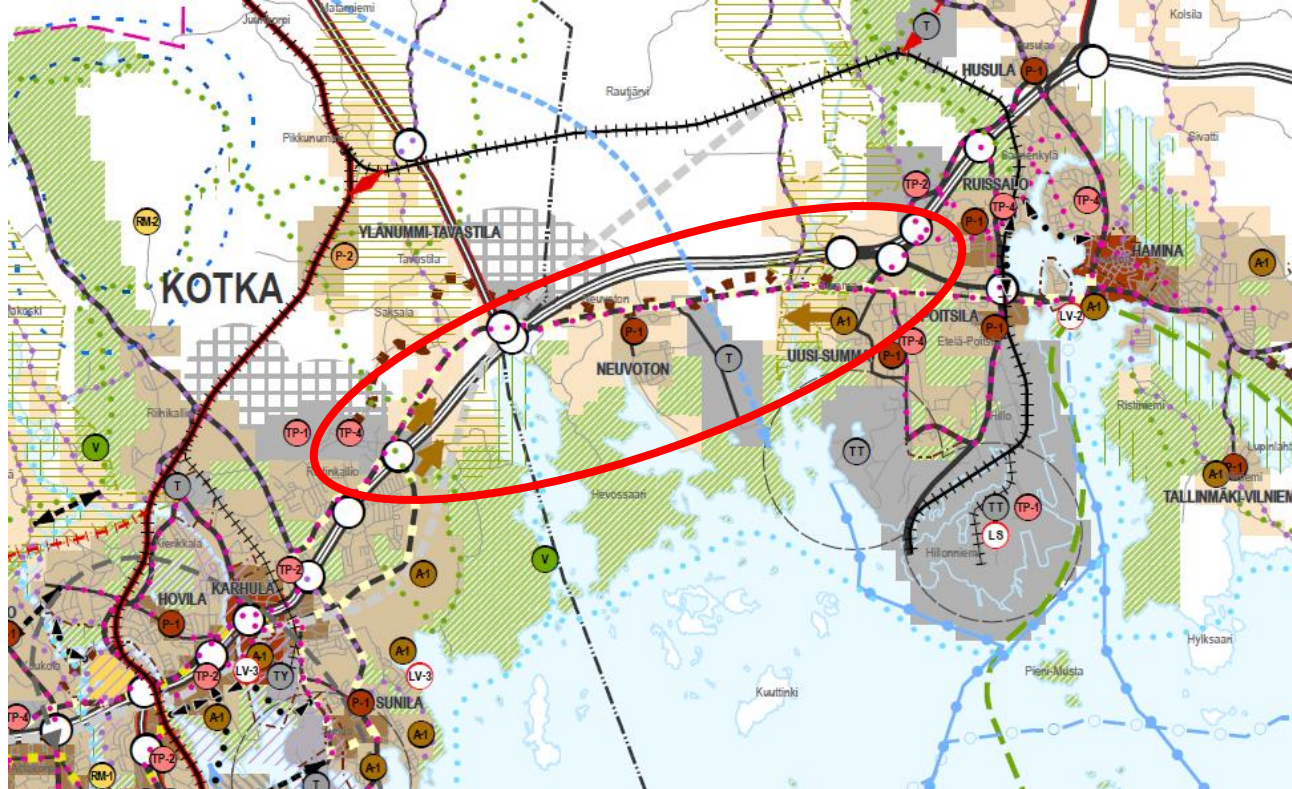
Virolahti: Pajulahti

1. YHDYSKUNTARAKENNE

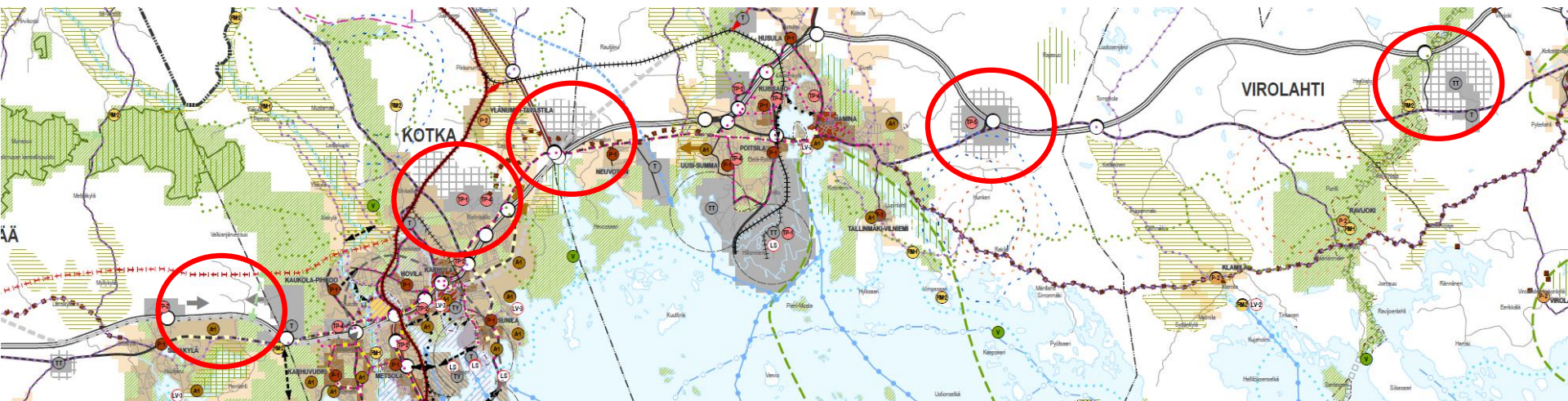
RAKENTEEN HARKITTU LAAJENEMINEN - PITKÄN AIKAVÄLIN LAAJENEMISSUUNNAT

- Yleiskaavassa on osoitettu kehittämismerkintöjä, joilla turvataan pitkän aikavälin laajenemissuunnat.
- Kaavamääräyksen on varmistettu, että nykyisten taajamien tiivistämis- ja laajenemisvara hyödynnetään ennen uusien alueiden käyttöönottoa. Esimerkiksi Kotkan, Haminan ja Pyhtään Siltakylän kasvu suunnataan ensisijaisesti rakenteen sisään.
- Kun taajamien tiivistämisvara on hyödynnetty, varaudutaan pitkällä aikavälillä myös siihen, että rakenne voi laajentua olemassa olevan infrastruktuurin ja joukkoliikenteen itä-länsisuuntaisen kehittämiskäytävän varressa.

Taajama-alueen pitkän aikavälin laajenemissuunta
Merkinnällä on osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemissuunta. Lähtökohtaisesti nykyisten taajamien tiivistämis- ja laajenemisvara tulee hyödyntää ennen uusien alueiden käyttöönottoa. Laajenemisalueelle on luotava edellytykset joukkoliikenteelle.

Teollisuus-, logistiikka- ja tilaa vaativien työpaikkatoimintojen pitkän aikavälin laajenemissuunta / -alue.

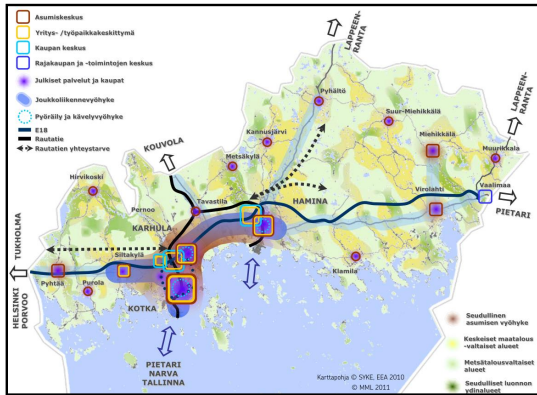
Linjaratkaisu:

- *Hyödynnetään E18-tien liittymäalueita elinkeinoelämän tarpeisiin.*

2. OSA-ALUEIDEN ERILAISUUS JA VETOVOIMA = SEUDUN VETOVOIMA

Linjaratkaisu:

- *"Kehitetään seudun vetovoimaisuutta"*
- *"Parannetaan seudun kilpailukykyä"*

RAMBOLL

- Yleiskaavassa pyritään voimistamaan **alueiden erilaisuutta** ja niitä ominaispiirteitä, joista alueen identiteetti muodostuu. Siten voidaan löytää **alueiden ja kuntien roolit ja profiilit** osana kaupunkiseudun monimuotoista kokonaisuutta ja strategista kehittämistä.
- Tavoitteena on, että Kotkan-Haminan seutu muodostuu jatkossa omaleimaisista ja sitä kautta eri tavoin vetovoimaisista osa-alueista, jotka yhdessä muodostavat loogisen ja **elinvoimaisen kokonaisuuden**. Samalla kehitetään koko seudun vetovoimaa, parannetaan rakennetun ympäristön laatua ja huomioidaan ympäristötekijöiden kasvava merkitys alueiden välisessä kilpailussa.

2. OSA-ALUEIDEN ERILAISUUS JA VETOVOIMA = SEUDUN VETOVOIMA

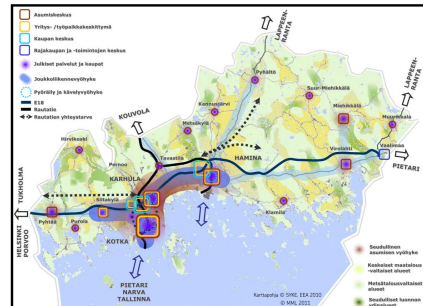
- Kaupunkivyyöhyke

- Keskustat

- Kotkansaari, Karhula, Hamina
    - monipuolisuus, palvelujen kehittäminen, asuntotarjonnan monimuotoisuus ja monipuolisuus eri asukasryhmät huomioiden, kaupunkikuva, viihtyisyyttä luovat elementit, ranta-alueiden saavutettavuus, keskustojen arvokkaat erityispiirteet,, kohtaamis- ja tapahtumapaikat, rakenteen tiiveys ja eheys, joukkoliikennepalvelut, kävely ja pyöräily

- Palvelukeskukset

- Kotka: Hovila, Hovinsaari, Karhuvuori, Kaukola–Pihkoo, Metsola, Mussalo ja Sunila;
    - Hamina: Husula, Neuvoton, Poitsila, Ruissalo, Tallinmäki–Vilniemi ja Uusi-Summa;
    - Pyhtää: kirkonkylä ja Siltakylä; Miehikkälä: kirkonkylä; Virolahti: Virojoki.
    - lähipalvelujen säilyttäminen ja tukeminen, palvelutilatarjonta, viihtyisyys, omaleimaisuus, eri liikennemuotojen järjestelyn toimivuus ja turvallisuus

2. OSA-ALUEIDEN ERILAISUUS JA VETOVOIMA = SEUDUN VETOVOIMA

- Maaseutualueet

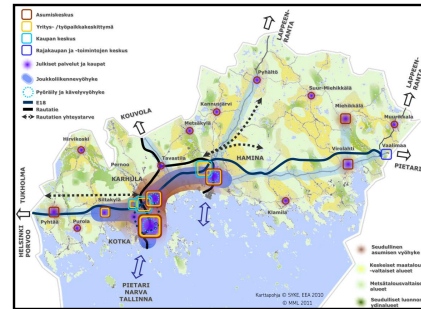
- Palvelukylät

- Rajaus: saatavilla julkisia ja/tai yksityisiä palveluja
    - Kotka: Huruksela ja Ylänummi–Tavastila; Hamina: Kannusjärvi, Metsäkylä, ja Pyhältö; Pyhtää: Hirvikoski, Purola, Keihässalmi ja Kaunissaari; Miehikkälä: Muurikkala, Suur-Miehikkälä ja Pitkähoski; Virolahti: Virolahden kirkonkylä, Klamila ja Ravijoki.
    - Alueen arvojen ja ominaispiirteiden säilyttäminen ja vahvistaminen, perinteiset rakennuspaikat, ympäristöön sopeutuva rakentaminen: sijoittuminen, rakentamistapa, mittakaava

- Muu kyläverkosto

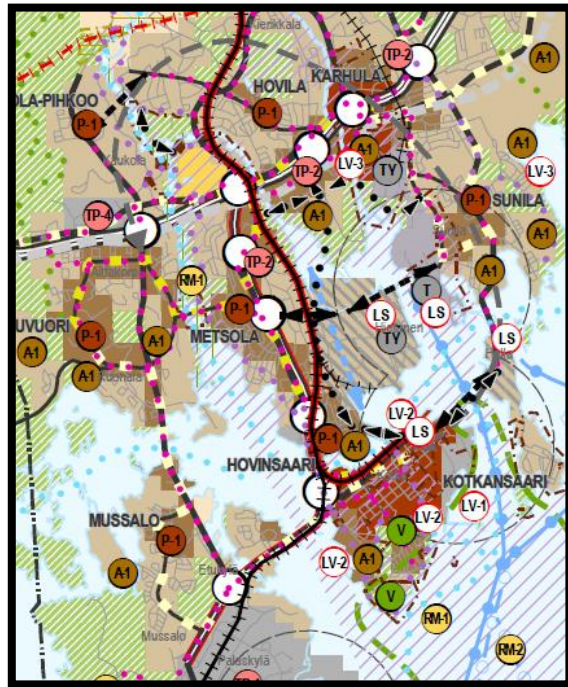
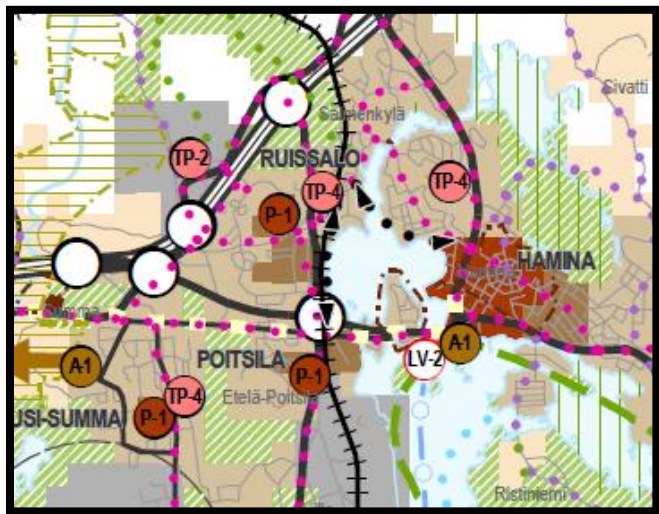
- Ympäröivä maaseutu

- Vaihekaava: maa- ja metsätalousvaltaisia alueita koskevat kysymykset eivät pääsääntöisesti kuulu yleiskaavassa ratkaistaviin asioihin → niitä kuitenkin sivutaan: energiantuotanto, matkailu ja asuminen, maisema ja kulttuuriympäristö, seudun ominaispiirteet ja vetovoima

- → Maaseutuelinkeinot ja maaseutuasutus seudun vahvuustekijänä ja voimavarana

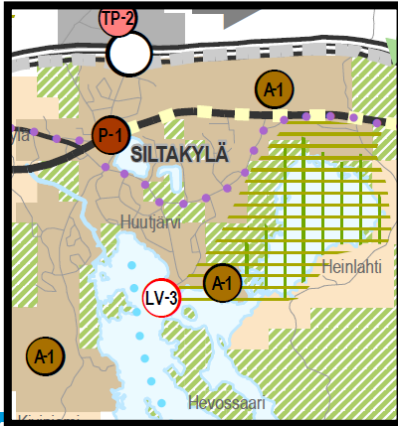
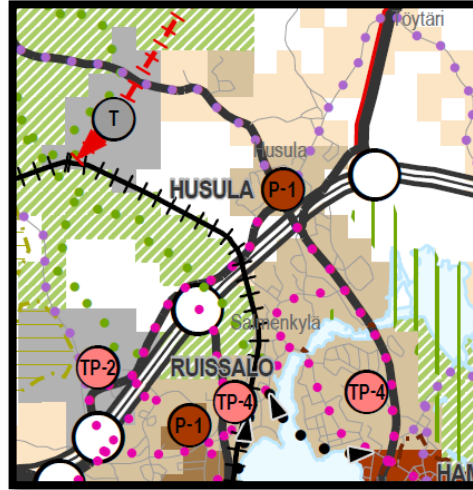
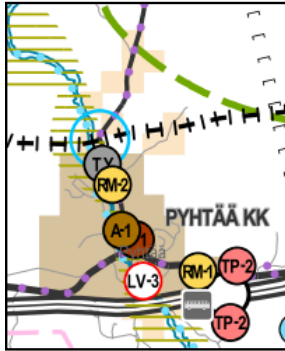
3. TAAJAMIEN KEHITTÄMINEN JOUKKOLIIKENNEKÄYTÄVÄT

- Strategisuus näyttäytyy yleiskaavassa myös taajamatoimintojen luokittelussa.
- Intensiiviset taajamatoimintojen alueet kytkeytyvät joukkoliikenteen keskeiseen kehittämiskäytävään, joka tarjoaa nyt ja tulevaisuudessa kilpailukykyistä ja houkuttelevaa joukkoliikennettä.
- → Joukkoliikenteen palvelutason parantamiseksi alueelle ohjataan lisää asutusta ja työpaikkoja.

3. TAAJAMIEN KEHITTÄMINEN

- Intensiivinen taajamatoimintojen alue

- Taajamatoimintojen alue

- Pientalovaltainen alue, jota ei ole tarkoitus asemakaavoittaa

3. TAAJAMIEN KEHITTÄMINEN

JOUKKOLIIKENNEKÄYTÄVÄT

■ ■ ■ ■ ■ Joukkoliikenteen keskeinen kehittämiskäytävä
Merkinnällä on osoitettu joukkoliikennekäytävä, joka jo nykyisellään tarjoaa palvelutasoltaan kilpailukyistä ja houkuttelevaa joukkoliikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee tukea joukkoliikennekäytävän palvelutason säilymistä ja edelleen vahvistumista.

■ ■ ■ ■ ■ Joukkoliikenteen kehittämiskäytävä
Merkinnällä on osoitettu joukkoliikennekäytävä, joka jo nykyisellään tarjoaa pääosin peruspalvelutason joukkoliikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee tukea joukkoliikennekäytävän palvelutason säilymistä ja edelleen vahvistumista.

Informatiiviset:

Linja-autoasema / matkakeskus

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Kotkansaari, Hamina ja Karhula.

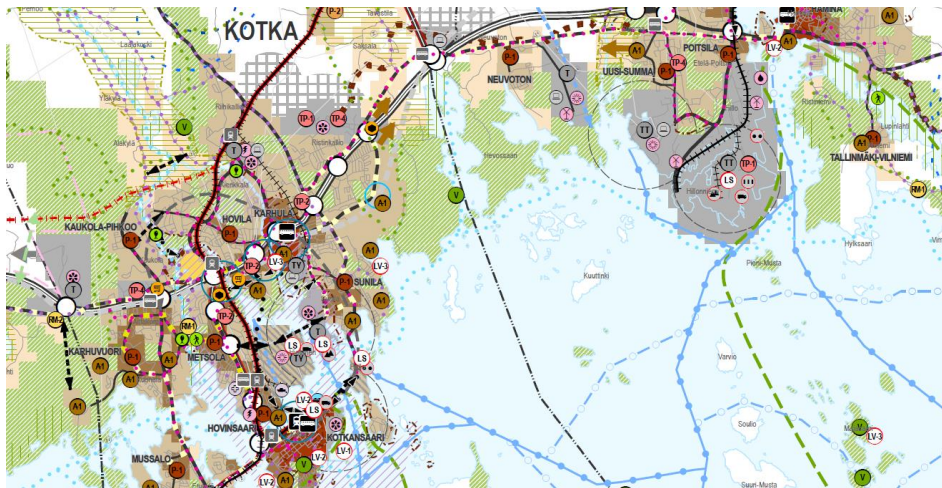
Kaukoliikenteen pysäkki

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Pyhtään kirkonkylä, Siltakylä, Sutela, Metsola, Rantahaka, Summa ja Vaalimaa.

3. TAAJAMIEN KEHITTÄMINEN

JOUKKOLIIKENNEKÄYTÄVÄT

Joukkoliikenteen keskeinen kehittämiskäytävä
Merkinnällä on osoitettu joukkoliikennekäytävä, joka jo nykyisellään tarjoaa palvelutasoltaan kilpailukyistä ja houkuttelevaa joukkoliikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee tukea joukkoliikennekäytävän palvelutason säilymistä ja edelleen vahvistumista.

Joukkoliikenteen kehittämiskäytävä
Merkinnällä on osoitettu joukkoliikennekäytävä, joka jo nykyisellään tarjoaa pääosin peruspalvelutason joukkoliikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee tukea joukkoliikennekäytävän palvelutason säilymistä ja edelleen vahvistumista.

Informatiiviset:

Linja-autoasema / matkakeskus

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Kotkansaari, Hamina ja Karhula.

Kaukoliikenteen pysäkki

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Pyhtään kirkonkylä, Siltakylä, Sutela, Metsola, Rantahaka, Summa ja Vaalimaa.

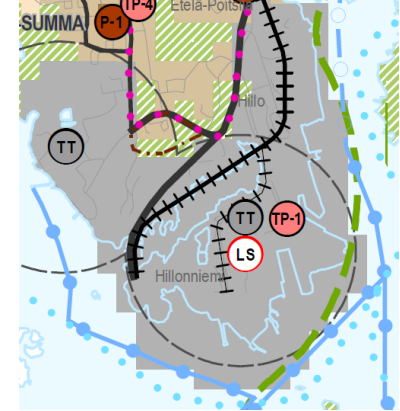
4. ELINKEINOELÄMÄ

- *Linjaratkaisu:*

- *Turvataan satamien ja satamiin liittyvän teollisuuden laajennusvaraukset ja sujuvat kuljetusyhteydet.*
- *Osoitetaan ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen vyöhykkeet.*
- *Osoitetaan uudet potentiaaliset teollisen mittakaavan uusiutuvan energiatuotannon alueet, säilytetään valmiudet tuulivoimatuotantoon.*
- *Hyödynnetään E18-tien liittymäalueita elinkeinoelämän tarpeisiin.*
- *Tuetaan osaamiskeskittymien muodostumista keskuksissa huomioiden tulevaisuuden muuttuvat tarpeet.*
- *Tarkastellaan Kotkansaari-Hovinsaari-Jumalniemi-Karhula -vyöhykettä kaupunkikehittämisen keskeisenä kohdealueena.*
- *Tarkastellaan Hallan ja Hietasen roolia sekä satama-alueina että mahdollisina pitkän aikavälin kaupunkikehittämisen kohdealueina.*
- *Tutkitaan ja arvioidaan rantaradan toteuttamisvaihtoehtoja sekä kaupunkikehittämisen että elinkeinoelämän näkökulmasta.*
- *Tarkastellaan Vaalimaan, Lankamalmin ja Jumalniemen alueiden kehittämisedellytyksiä ja mahdollisia profiileja.*
- *Edistetään olemassa olevien ja uusien maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuuksia.*
- *Luodaan maankäytöllisiä edellytyksiä yritys yhteisöjen kehittymiselle.*
- *Tuetaan seudun tärkeimpien matkailuvyöhykkeiden kehittämistä ja monipuolistamista.*
- *Tunnistetaan seudun matkailun tulevaisuuden kärkikohteet ja tuetaan niiden kehittämistä.*
- *Varaudutaan matkailijoiden määrän kasvuun ja tästä johtuvaan matkailuhankkeiden edistämiseen.*
- *Tunnistetaan saaristo- ja jokimatkailun tärkeimmät kehittämiskohteet (satamat, yhteydet, alueet).*

4. ELINKEINOELÄMÄ

- Elinkeinoelämän osalta lähtökohtana on ollut yleiskaavan **joustavuus** sekä positiivinen lähestyminen elinkeinoelämän muutoksiin. Avainsanana on '**mahdollistaminen**'.
- Yleiskaavan pitää kestää aikaa ja rajoittaa vain sitä mikä esimerkiksi ympäristövaikutusten vuoksi on välttämätöntä.
- Yleiskaavalla varaudutaan riittävin aluevarauksin seudun kilpailukyvyn lisäämiseen.
- Lisäksi yleiskaava tukee toisistaan hyötyvien toimijoiden **keskinäisiä synergioita** (sijoitusratkaisut, yrityspuistot, sivutuotteiden hyödyntäminen jne).
- Yleiskaava mahdollistaa sekä nykyisten yritysten toimintaedellytysten kehittymisen että uusien yritysten ja työpaikkojen sijoittumisen seudulle.

4. ELINKEINOELÄMÄ

OIKEUSVAIKUTTEISET

- Aluevarausmerkinnät:

- keskustat
- teollisuus/tilaa vaativat työpaikat/satamat
- rajapalvelut ja kauppa
- Matkailu

- Kohdemerkinnät

- TY, T, TT, LS
- TP-1, TP-2, TP-3, TP-4, TP-5
- Määrittävät toiminnan laatua (ympäristövaikutukset, tilan tarve, liikenteelliset vaikutukset)

RAMBOLL

OIKEUSVAIKUTUKSETTOMAT

- Profiloivat merkinnät (*kaavan liitteessä – kokonaissuunnitelma*)

	Konttiterminaalialue		Tilaa vaativan kaupan alue
	Kuiva- ja/tai nestebulk-terminaalialue		Vähittäiskaupan suuryksikköalue
	Ro-ro-terminaalialue		Sosiaali- ja terveysalan osaamiskeskittymä
	Lo-lo-terminaalialue		Luonnonvara-alan osaamiskeskittymä
	Datakeskustoimintojen alue		Veneilyalan osaamiskeskittymä
	Vesiviljelyyn soveltuva vesialue		
	Bio- ja kiertotaloustoimintojen alue		
	Yhdyskuntateknisen huollon alue		
	Energiantuotantoalue		
	Aurinkoenergiantuotantoalue		
	Tuulienergiantuotantoalue		

- Profilointia voidaan myöhemmin hyödyntää sekä jatkosuunnittelussa että alueiden markkinoinnissa uusille yrityksille.

4. ELINKEINOELÄMÄ/TEOLLISUUS JA TYÖPAIKAT

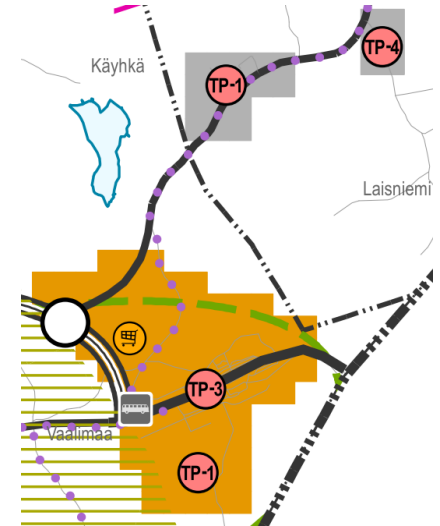
- Teollisuus ja satamat (TT, T, TY, LS)

- Kotka
  - Mussalo
  - Korkeakoski
  - Sunila
  - Heinsuo
  - Hietanen
  - Halla
  - Karhulan teollisuuspuisto
  - Kantasatama
- Hamina
  - Haminan satama
  - Summanlahti
  - Mäkelänkangas
  - Sopenvuori
- Pyhtää
  - Kumpula
  - Stockforsin alue
- Virolahti
  - Oravakorpi
  - Vaahterikonkangas

- Työpaikat (TP-1, TP-2, TP-3, TP-4)

- Kotka
  - Ristinkallio–Keltakallio
  - Mussalo
  - Jylppy
  - Malminki
  - Jumalniemi
  - Hakamäki
  - Keltakallio
- Hamina
  - Hillo
  - Lankamalmi
  - Haanvuori
  - Salmenkylä
  - Hevoshaka
  - Summa
  - Haru
- Pyhtää
  - Malminsuo,
  - Kirkonkylä ja
  - Papinpelto
- Virolahti
  - Vaalimaa
- Miehikkälä
  - Muurikkala

4. ELINKEINOELÄMÄ/MATKAILU

SEUDULLISESTI MERKITTÄVÄT MATKAILUN KÄRKIKOhteet

- Aluevarauksena

- Pyhtään Verssonkangas ja Mäntyniemi
- Kotkan Rankki ja Kyminlinna
- Virolahden Hurppu

Seudullisesti merkittävä tulevaisuuden matkailun kärkikohde: Hurppu, Kyminlinna, Mäntyniemi, Rankki ja Verssonkangas. Merkinnällä on osoitettu seudullisesti merkittävät tai sellaisiksi kehitettävät, laaja-alaiset ja monipuoliset matkailupalvelujen ja lomakeskusten alueet. Tarkemmassa suunnittelussa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön sekä huolehdittava tarvittavan yhdyskuntateknisen huollon järjestämisestä.

- Kohdemerkintänä RM-1

- Haminassa Pitkäthiekat, Camping ja Rakin-Kotka
- Kotkassa Langinkoski, Pernoonkosket, Santalahti ja Varissaari
- Miehikkälässä Salpamuseo
- Pyhtäällä Kaunissaari ja Sirius Sport Resort
- Virolahdella Harjun oppimiskeskus

Seudullisesti merkittävä tulevaisuuden matkailun kärkikohde: Rakin Kotka, Pitkäthiekat, Fort Elisabeth, Santalahti, Pernoonkosket, Salpamuseo, Sirius Sport Resort, Kaunissaari, Harju ja Langinkoski. Merkinnällä on osoitettu seudullisesti merkittävät tai sellaisiksi kehitettävät, monipuoliset matkailupalvelujen ja lomakeskusten alueet. Tarkemmassa suunnittelussa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön sekä huolehdittava tarvittavan yhdyskuntateknisen huollon järjestämisestä.

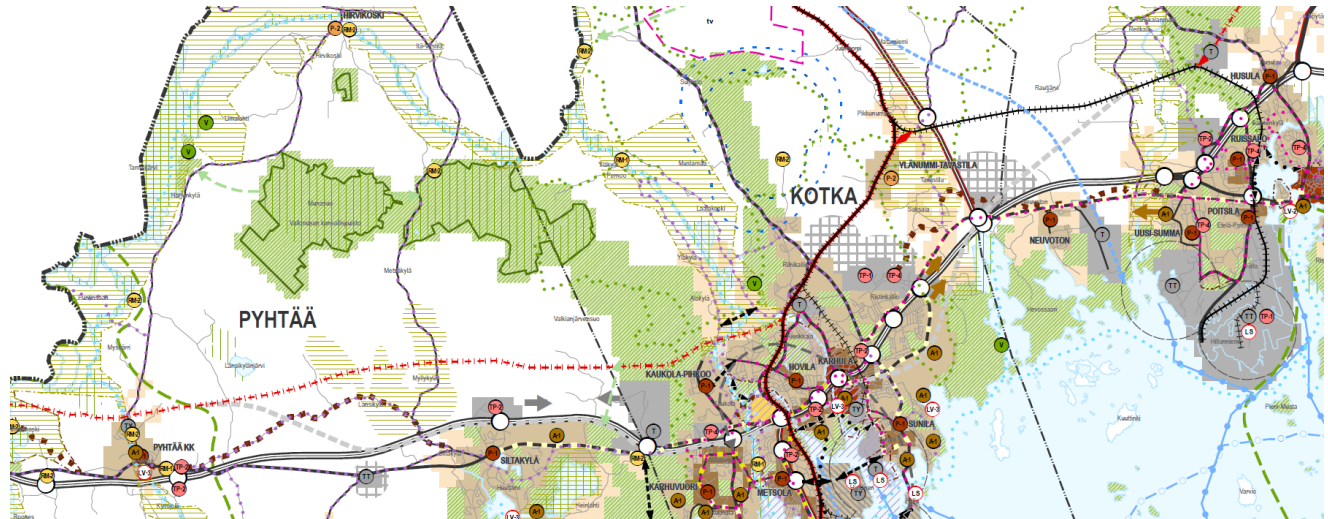

5. RANTARATA

- Maakuntakaavassa osoitettu rantaradan ohjeellinen linjaus sijoittuu taajamarakenteen ulkopuolelle.
- Osana yleiskaavan valmisteluvaihetta on laadittu selvitys, jossa on arvioitu rantaradan liikenteellistä merkitystä ja mahdollisuuksia harkita radan linjausta uudelleen niin, että rata potentiaalisine asemineen palvelisi myös seudun maankäyttöä.

Linjaratkaisu:

- ***Edistetään positiivista aluekehitystä ja rantaradan toteuttamisedellytyksiä.***
- ***Tutkitaan ja arvioidaan rantaradan toteuttamisvaihtoehtoja sekä kaupunkikehittämisen että elinkeinoelämän näkökulmasta.***

5. RANTARATA

- Selvityksen keskeisimmät tulokset:
  - Yhdellä linjauksella ei saada parasta mahdollista yhdistävyyttä kaukoliikenteelle, tavaraliikenteelle ja taajamajunille.
  - Nykyisen maakuntakaavan mukainen linjaus on hyvä kansainväliselle nopealle henkilöliikenteelle, mutta pelkän nopean henkilöliikenteen ja tavaraliikenteen varassa se on melko teoreettinen vaihtoehto.
  - Seudun kannalta (saavutettavuus, kaupunkirakenne) tarkoituksenmukaisin linjaus olisi moottoritiekäytävän eteläreunassa, jolloin seudullinen pääasema ja vaihtopaikka on Huumassa. Kustannuksiltaan tämä vaihtoehto sijoittuu tutkittujen vaihtoehtojen keskikastiin.
  - Moottoritiekäytävän eteläreunassa kulkevalla linjauksella mahdollistetaan taajamajunaliikenteelle seisakkeet Pyhtään kirkonkylään, Siltakylään, Jumalniemeen, Karhulaan, Otsolaan ja Haminaan (Sopenvuoren alueelle).

6. TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

Linjaratkaisu:

- *Kehitetään seudun vetovoimaisuutta. Varaudutaan noin 35 000 asukkaan lisäykseen eli yhteensä **noin 120 000 asukkaaseen** vuoteen 2040 mennessä.*
- *Parannetaan seudun kilpailukykyä. Varaudutaan noin 25 000 työpaikan lisäykseen eli yhteensä **noin 55 000 työpaikkaan** vuoteen 2040 mennessä.*
- *Suunnitellaan alue- ja yhdyskuntarakenteen vaiheittainen toteuttaminen. Sovitaan seurannasta ja mittareista.*
- Elinkeinostrategiassa ja yleiskaavan linjaratkaisussa esitetyt ja yleiskaavan mahdollistamat huomattavat kasvutavoitteet edellyttävät, että toteuttamisen vaiheistukseen kiinnitetään erityistä huomiota.
- Toteuttamisohjelmassa tuodaan esiin yleiskaavan keskeisimmät muutosalueet ja esitetään muutosta edistäviä toimenpiteitä sekä vaiheittain toteuttamisen periaatteet.

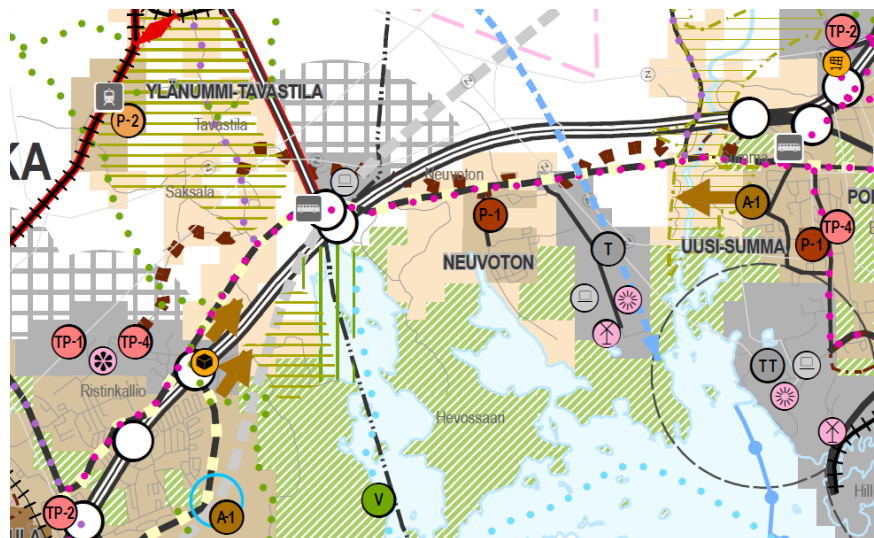
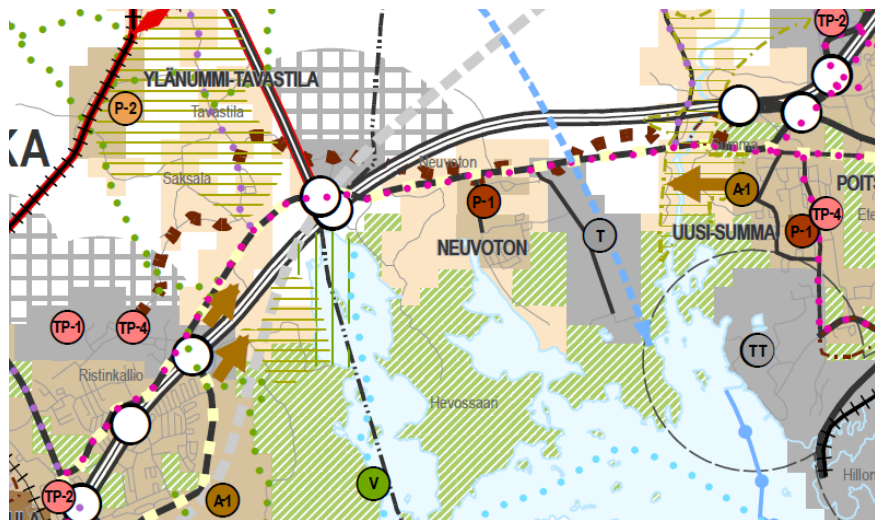
Keskeisimmät yleiskaavakarttaan,
kaavamerkintöihin ja -määräyksiin sekä
kaavaselostukseen tehdyt muutokset
valmisteluvaiheen jälkeen:

- oikeusvaikutuksettomat merkinnät poistettiin kaavasta ja siirrettiin kaavaselostuksen liiteaineistona esitettävälle kokonaissuunnitelmakartalle
  - poikkeuksena viheraluemerkinnät, jotka näkyvät myös kaavassa

Esimerkki: Yleiskaavaehdotus

vrt kokonaissuunnitelma

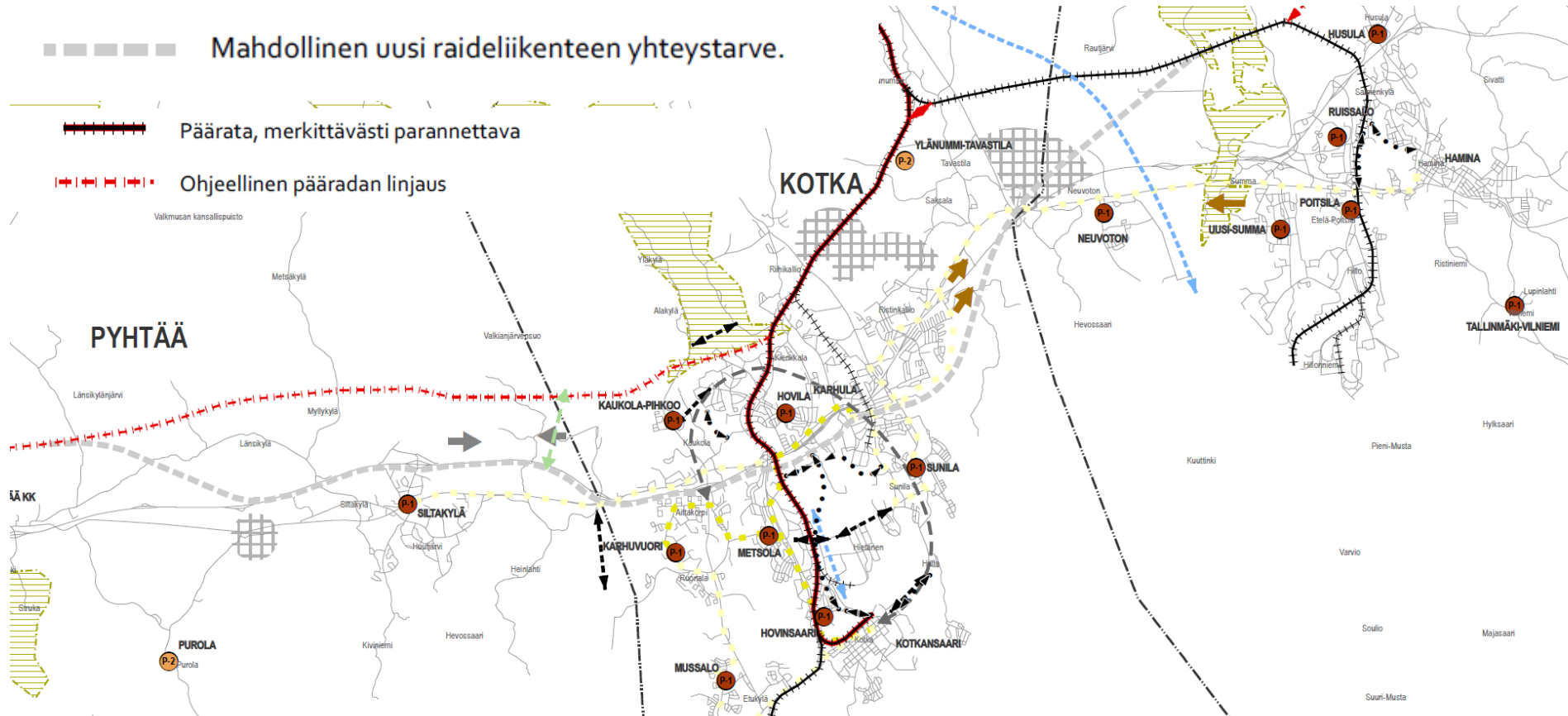

- yleiskaavan suhdetta toisaalta maakuntakaavaan ja toisaalta voimassa oleviin osayleiskaavoihin tarkistettiin
- vaikutusten arviointia tarkennettiin

- ✓ 9 Vaikutusten arviointi
  - 9.1 Taustaa
  - > 9.2 Yleiskaavan suhde maakuntakaavaan
  - > 9.3 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen sekä kestävään liikkumiseen
  - > 9.4 Vaikutukset elinkeinoelämään ja kilpailukykyyn (Capful)
  - > 9.5 Vaikutukset asumiseen ja palveluihin
  - 9.6 Vaikutukset maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriympäristöön
  - 9.7 Vaikutukset Natura 2000 -alueisiin

- vaihtoehtoinen / rinnakkainen pääradan linjaus korvattiin merkinnällä:
- *mahdollinen uusi raideliikenteen yhteystarve*

Keskeisimmät muutokset valmisteluvaiheen jälkeen (jatkuu):

- Kaavaan lisättiin määräyksineen
  - Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY-ympäristöt)
  - valtakunnallisesti arvokkaat maaseudun maisema-alueet,
  - maakunnallisesti arvokkaat maaseudun maisema-alueet,
  - Natura 2000 –alueet,
  - Salpalinja
  - Unescon maailmanperintökohde (Mustaviiri)
  - uusi vesiliikenteen yhteystarvemerkinä (Anjalan kanava)
  - puolustusvoimien ampumarata-alueiden meluvyöhykkeet

Keskeisimmät muutokset valmisteluvaiheen jälkeen (jatkuu):

- Toteuttamisohjelma viimeisteltiin aikataulutuksen osalta
- Ote toteuttamisohjelmasta: (selostuksen liite 7)

Kotkan-Haminan seudun strateginen yleiskaava

Liite 7: Toteuttamisohjelma

1.11.2017

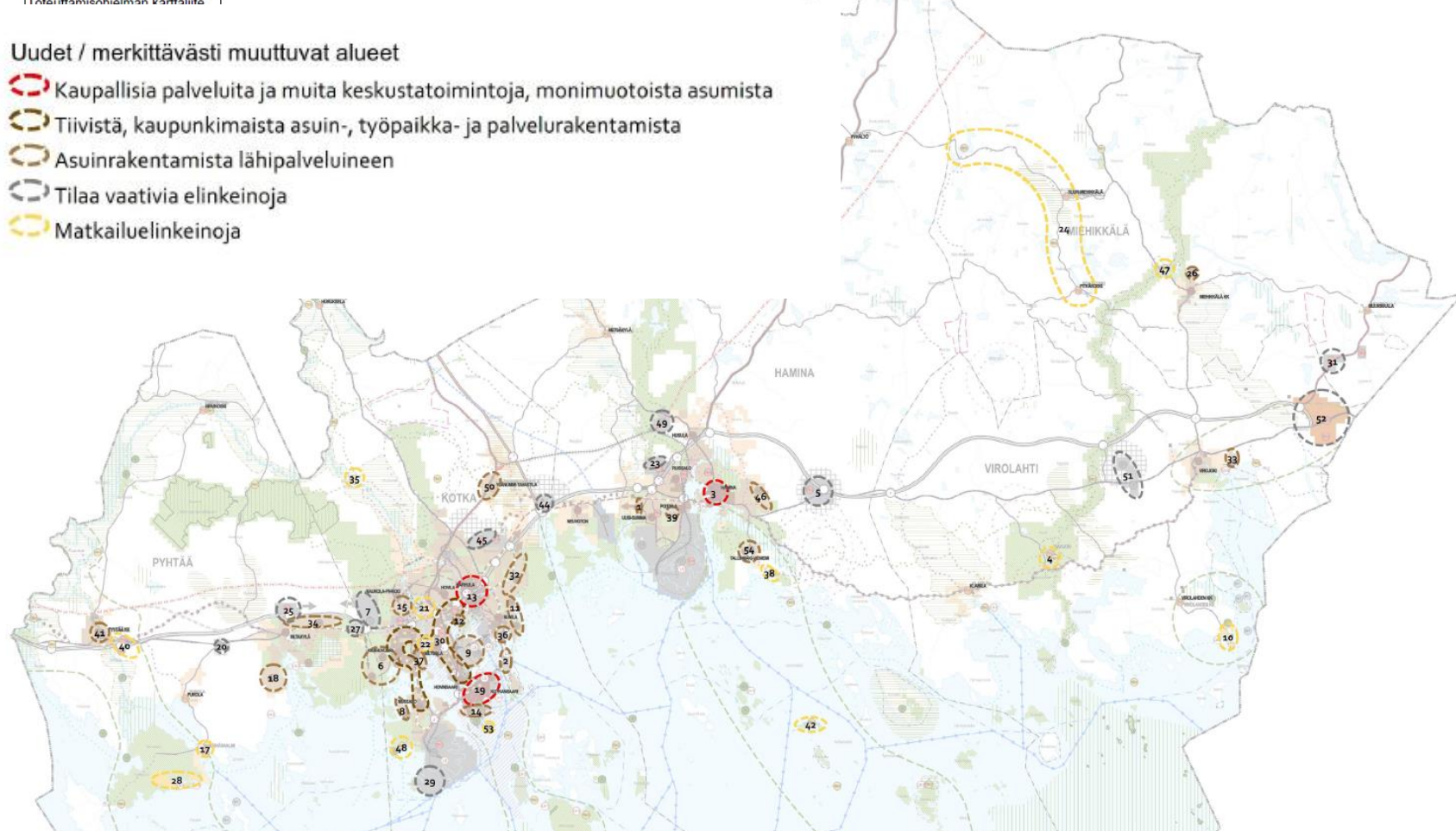
Nro	Alueen nimi	Kunta	Muutoksen kuvaus	Toteutus 2018-2023	Toteutus 2024-2029	Toteutus 2030-2040	Toteutus 2040-
1	Ajuksenkallio	Hamina	Rakenteen tiivistäminen, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				
2	Halla	Kotka	Asuinrakentamisen reservialue				
3	Haminan keskusta	Hamina	Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden kasvattaminen, asuntotuotannon monipuolistaminen, eri väestöryhmien tarpeiden huomiointi				
4	Harju	Virolahti	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
5	Haru	Hamina	Työpaikkatoimintojen reservialue				
6	Heinlahti-Räski	Pyhtää/Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
7	Heinsuo	Kotka	Uusi teollisuus- ja varastoalue sekä bio- ja kiertotaloustoimintojen alue, uusien liiketoimintamahdollisuuksien tukeminen, synergiaetujen hyödyntäminen				
8	Hevossaari	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
9	Hietanen	Kotka	Asuinrakentamisen reservialue				
10	Hurppu	Virolahti	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
11	Itäranta-Vähäniemi	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				

Toteuttamisohjelman karttaliite:

Toteuttamisohjelman karttaliite

Uudet / merkittävästi muuttuvat alueet

- Kaupallisia palveluita ja muita keskustatoimintoja, monimuotoista asumista
- Tiivistä, kaupunkimaista asuin-, työpaikka- ja palvelurakentamista
- Asuinrakentamista lähipalveluineen
- Tilaa vaativia elinkeinoja
- Matkailuelinkeinoja

Lisäksi kaavamerkintöihin ja -määräyksiin tehtiin saadun palautteen perusteella pieniä tarkistuksia.

Erillinen liite:

LIITE: Katsaus Kotkan-Haminan seudun strategisen yleiskaavan oikeusvaikutuksiin

12.1.2018

Kassu-työryhmä (Kotkan-Haminan seudun kaupunkiseutusuunnittelutyöryhmä) on valmistellut seutuvaltuuston (8.12.2017) pyynnöstä seuraavan katsauksen strategisen yleiskaavan oikeusvaikutuksista.

KATSAUS KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGISEN YLEISKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSIIN

Kotkan-Haminan seudun kunnissa on tähän asti laadittu osayleiskaavoja, joiden tarkkuus ja esitysmittakaava poikkeavat selvästi nyt vireillä olevasta Kotkan-Haminan seudun strategisesta yleiskaavasta. Stra-

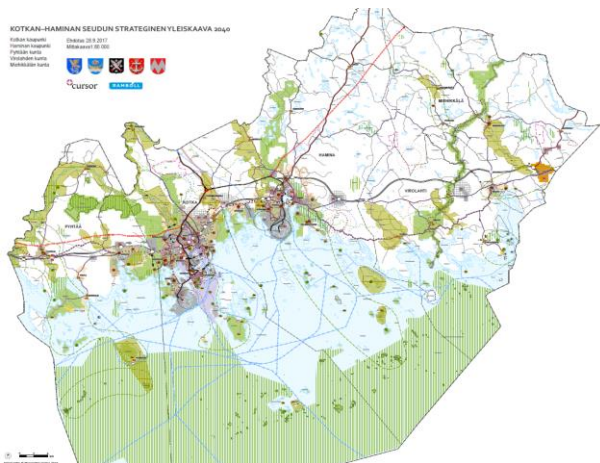
Seudun strateginen yleiskaava - kaavaprosessi

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2014-2024

Kotkan kaupunki
Haminan kaupunki
Kokkolan kunta
Kouvion kunta
Kouvion kunta
Kouvion kunta

10.10.2017
10.10.2017
10.10.2017
10.10.2017
10.10.2017

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2014-2024

HYVÄKSYMIS- AIKATAULU Seutuvaltuusto (→ Kunnat)	YLEISKAAVAN VAIHE			Toteuttamishjelma
12/2015	Tavoitteet ja OAS Viranomaisneuvottelu	Yleiskaavan vi- reilletulovaihe		
2/2016	Vaihtoehtoasetelma	Yleiskaavan valmisteluvaihe		
	Kehittämismallit			
6/2016	Linjaratkaisu			
3/2017	Yleiskaavaluonnos			
3/2017	Yleiskaavaluonnoksen hyväksyminen kuntakohtaisesti nähtäville			
4/2017	Nähtäville asettaminen ja julkinen käsittely			
5/2017 – 9/2017	Palautteen käsittely Viranomaisneuvottelu	Yleiskaavan ehdotusvaihe		
10/2017	Yleiskaavaehdotus			
	Kuntakohtaiset asiakirjat (kaavakartta)			
	Yleiskaavaehdotuksen hyväksyminen kuntakohtaisesti nähtäville			
	Nähtäville asettaminen ja julkinen käsittely			
	Palautteen käsittely Kaavaehdotuksen tarkistaminen	Yleiskaavan hy- väksymis-vaihe		
2018	Yleiskaavan kuntakohtainen hyväksyminen			

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA

Luonnostaan
VAHVA

Luonnostaan
VAHVA
KOTKAN-HAMINAN SEUTU